

VASTINE KAUPUNGINHALLITUKSELLE OSOITETTUIHIN SELVITYSPYYNTÖIHIN

Asia Vastine Jouko Kaipaisen Savonlinnan kaupunginhallitukselle osoittamaan 20.6.2021 päivättyyn selvityspyyntöön sekä muihin Kaipaisen / Savolan Kiinteistösaakeyhtiön esittämiin selvityspyyntöihin

Viite Savonlinnan kaupungin diaarinrot 348/51.519/2021 ja 1/03.04.00/2022

Lausunnon antaja

Savonlinnan kaupunki / kaupunginhallitus

Asiamies ja prosessiosoite

Asianajaja Jyrki Piiparinen, Joensuu
Asianajotoimisto Kontturi & Co Oy
Kauppakatu 17 B, 80100 Joensuu,
puh. (013) 120 731
e-mail: asianajotoimisto@kontturi.fi

Selvityspyyntöjen tekijät

Jouko Kaipainen
Savolan Kiinteistösaakeyhtiö, y-tunnus 1054343-9

Selvityspyyntö

Jouko Kaipainen on pyytänyt Savonlinnan kaupunginhallitukselta (jäljempänä myös ”kaupunki”)
 ” – – selvityksen mihin toimiin se aikoo ryhtyä;

1. *palauttaakseen minun ja yhtiöni perusoikeudet ja ihmisoikeudet voimassa olevien säädösten hengen ja kirjaimen mukaisesti huomioiden, että perusoikeuksiemme ja ihmisoikeuksiemme rikkomisesta on aiheutunut ja aiheutuu vuosittain minulle ja yhtiölleni erityisen tuntuva taloudellista vahinkoa; (Ensimmäinen kysymys)*
2. *palauttaakseen ydinkeskustan elinvoiman huomioiden kaupungin toiminta asiakasvirtojen ohjaamiseksi ydinkeskustasta pois päin erityisesti Nojamaahan ja Kirkkolahteen, ja;*
3. *varmistaakseen riittävästi lähipysäköintipaikoitusta ydinkeskustan liikkeille esim. tilanteessa, jossa Savolan pysäköinti tarve saattaa lisääntyä huomattavasti ja olemassa oleviakin pysäköintipaikkoja menetetään.[sic]” (Toinen ja kolmas kysymys)*

Selvityspyynnön toimittamisen jälkeen Kaipainen on toimittanut kaupunginhallitukselle 17.12.2021 sähköpostiviestin, jossa hän on muun ohella esittänyt seuraavat kysymykset:

1. *”Miksi ja mihin tekla § 201/2014 hyväksymän kaavoitussopimuksen mukainen asemakaava 116. Savolan pohjoisosa katosi vähin äänin teklan ja KH:n vahvistamista kaavoituskatsauksista erillistä päätöstä tekemättä eikä osuuspankin kauppahinnan maksuvelvoitteen laukaiseva kaava koskaan valmistunut, vaikka aikaa on kulunut pian 8 vuotta?*
2. *Oliko tekla § 201/2014 hyväksymällä, mitättömäksi jääneellä kaavoitussopimuksella mitään muuta tosiasiallista tarkoitusta kuin sopimuksen käyttäminen lunastuslupahakemuksen perusteena SKOY:tä vastaan ja mistä dokumentoiduista toimenpiteistä kaupungin tahtotila Savolan pohjoisosan kaavoittamiseen ilmenee konkreettisesti?” (Neljäs ja viides kysymys)*

Lisäksi kyseinen sähköpostikirjelmä sisältää yhdeksän kysymystä liittyen kaupungin tekninen johtaja Tikkasen Kaipaiselle toimittamaan runkosopimusluonnokseen 27.9.2021, jolla Kaipainen lienee tarkoittanut hänelle 27.9.2013 toimitettua, 26.9.2013 päivättyä luonnosta. Kysymyksissä pyydetään vastaamaan ko. sopimusluonnokseen sisältyvien ehtojen osalta, mihin lakiin kaupunki on perustanut kunkin ehdon kohdalla vaatimuksensa. **(Kuudes kysymys)**

Edelleen edellä mainitun sähköpostiviestinsä lopussa Kaipainen on ilmoittanut seuraavaa:

”Liitteenä on vielä kerran oikaisuvaatimus § 495/2021, jotta se tulee väärinkäsitysten välttämiseksi kirjatuksi kaupungilla myös asiaan dnro 348/51.519/2021. Näin ei voida väittää, että asia voidaan kirjata yksinomaan asian dnro 588/75.751/2021 diaariin ja esittää sitten täydellisen tietämättömyyden maailman menosta.

--

Asiassa on syytä pyytää selvitys kaupunginhallitukselta kaikkiin edellä mainittuihin kysymyksiin ja 2.12.2021 esitettyjä epäselvyyksiä koskien, jotta yksikään niistä ei pääse unohtumaan eli tämä sähköposti on tulkittava siltä osin selvityspyynnöksi.

--

Kaikki samalla diaarinumerolla 348/51.519/2021 asiat on käsiteltävä yhdessä asianmukaisen kokonaiskuvan saamiseksi.”

Edellä mainittu Savolan Kiinteistöosakeyhtiön nimissä tehty, 2.12.2021 päivätty oikaisuvaatimus puolestaan sisältää sen III osion mukaisesti seuraavan selvityspyynnön:

”Pyydämme, että kaupunginhallitus selvittää mihin 28.9.2021 kaupungille toimitettu oikaisuvaatimus koskien tekninen johtaja Tikkasen tunnustusta 30.8.2021 on kadonnut.

Pyydämme, että kaupunginhallitus selvittää onko asiassa menetelty asianmukaisesti, kun kaupunginjohtaja Laine on ottanut tekninen johtaja Tikkasen toimia koskevan selvityksen kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginjohtajan varamiehenä toimivalta talousjohtaja Petriläiseltä huomioiden kaupunginjohtajan perustuslain 118 § mukainen esittelijänvastuun luoma asianosaisuus.

Pyydämme, että kaupunginhallitus selvittää oikeuttaako kaupunginlakimiehen virkavapaa kaupungin lykkäämään virkamiespäätöksellä hallintolain mukaan kiireelliseksi määrättyä asiaa määrittämättömään tulevaisuuteen.” (Seitsemäs kysymys)

Edellä mainitun oikaisuvaatimuksen I osa sisältää väitteitä liittyen oikeudellisten asiantuntijapalvelujen hankintaan. Tätä koskevien kysymysten käsittely on rajattu tämän vastineen ulkopuolelle, sillä asia on ollut valmistelussa kaupungin hankintapäällikkö Virve Silvennoisella. Kaupunginhallitus on päätöksellään 17.1.2022 § 5 päättänyt hylätä oikaisuvaatimuksen ko. osan osalta.

Edellä esitettyjen kysymysten lisäksi selvityspyynnöt ja oikaisuvaatimukset sisältävät erittäin runsaasti väitteitä kaupungin viranhaltijoiden väitetysti kyseenalaisesta toiminnasta ja käytännössä vaatimuksen tehdä viranhaltijoihin kohdistuvia rikosilmoituksia. Edelleen ko. asiakirjoihin sisältyy varsin merkittävä määrä viittauksia Kaipaisen aiempiin kirjelmiin, osapuolten käymään sähköpostikirjeenvaihtoon, lunastuslupamenettelyyn, lehtiartikkeleihin, kaavoituskatsauksiin ja kaupunginhallituksen pöytäkirjoihin ynnä muuhun asiaan liittyvään asiakirja-aineistoon. Kuten Kaipainen on selvityspyyntöissään asian kokonaiskuvaan viitaten edellyttänyt, pyrkii kaupunki tässä vastineessaan ottamaan kantaa pääkohtiin myös muissa selvityspyyntöjen liiteaineistoksi tulkittavissa olevissa asiakirjoissa esitettyihin kysymyksiin ja väitteisiin.

VASTINE

Asian taustasta

Vuoden 2021 aikana Kaipainen on paitsi toimittanut Savonlinnan kaupungille lukuisia selvityspyyntöjä, on hänen aloitteestaan samaan asiaan, eli pääosin Savolan alueen kaavoitusprosessiin ja sen yhteydessä väitetysti tapahtuneisiin julkisen vallan väärinkäyttöön sekä virkavirheisiin ja -rikoksiin liittyviä väitteitä käsitelty niin Itä-Suomen aluehallintovirastossa kuin Helsingin käräjäoikeudessakin. Aluehallintoviraston osalta kanteluasian käsittely on vielä kesken, mutta siviiliprosessi on alioikeusvaiheen osalta saatu päätökseen Helsingin käräjäoikeuden annettua 4.2.2022 asiassa L 17/43980 tuomion 22/5304, jolla käräjäoikeus on hylännyt kaikki Kaipaisen ja SKOY:n esittämät vaatimukset ja katsonut, ettei kyse ole Kaipaisen/SKOY:n väittämällä tavalla ollut sen enempää asemakaavaprosessin viivytelystä tai virkatehtävien laiminlyönnistä kuin perus- tai ihmisoikeusloukkauksistakaan. Liioin mitään vahinkoa ei käräjäoikeuden arvion mukaan ole voitu katsoa aiheutuneen Kaipaiselle tai tämän yhtiölle. Helsingin

käräjäoikeudesta 13.5.2022 saadun tiedon mukaan Kaipainen/SKOY on valittanut tuomiosta ja Helsingin hovioikeuden 16.5.2022 antaman ilmoituksen mukaan jatkokäsittelylupaa koskevaa ratkaisua ei ole asiassa vielä tehty. Tuomio ei siten ole lainvoimainen.

Kaupunki on pyytänyt asiassa lausunnon kahdelta oikeustieteen professorilta: ympäristöoikeuden emeritusprofessori Vesa Majamaalta sekä rikos- ja prosessioikeuden professori Matti Tolvaselta. Kyseiset asiantuntijalausunnot toimitetaan tämän vastineen ohessa. Kaupunki viittaa kumpaankin lausuntoon sekä Helsingin käräjäoikeuden edellä mainitussa tuomiossaan asiassa lausumaan ja toteaa lisäksi seuraavaa.

Ensimmäisen kysymyksen osalta

Väitteet asemakaavoituksen viivyttelystä perusoikeusloukkauksena ym.

Kaipaisen esittämistä selvityspyyntöön sisältyvistä kysymyksistä ensimmäinen liittyy kaupungin käsityksen mukaan Kaipaisen väitteisiin siitä, että Savonlinnan kaupunki olisi tahallisesti viivyttänyt Savolan alueen asemakaavoitusprosessia. Kaipaisen käsitys siitä, että asemakaava olisi ollut vireillä jo yli 30 vuotta, on kuitenkin virheellinen. Kaupunki ei ole viivästyttänyt asemakaavoitusta tahallaan, mutta ulkoisista syistä asemakaavoitus ei kuitenkaan ole edennyt siten kuin kaupungin aikomuksissa on ollut. Keskeisin syy on ollut se, ettei Kaipaisen kanssa alueen maanomistajana ole päästy yhteisymmärrykseen alueen käytöstä lukuisista neuvotteluista, kaavoitussopimus- ja ostotarjouksista sekä muista tarjotuista vaihtoehdoista huolimatta. Myös viivästynyt ohitustiehanke on osaltaan vaikuttanut hidastavasti suunnitellun asemakaavoitusprosessin aikatauluun.

Selvityspyyntöön kirjatun kysymyksenasettelun johdosta on ensinnäkin syytä todeta, etteivät Kaipaisen viittaamat perus- ja ihmisoikeudet kuulu SKOY:lle osakeyhtiömuotoisena oikeushenkilönä. Kaupungin tulkinnan mukaan Kaipainen on pyrkinyt esittämään, että koska asemakaavaprosessi on ollut vireillä jo yli 30 vuotta, on Savolan alueeseen kohdistunut rakennuskielto, mikä on estänyt Kaipaista nauttimaan tosiasiallisesti kiinteästä omaisuudestaan ja esimerkiksi myymään sitä haluamallaan hinnalla. Aiheutuneen vahingon osalta Kaipainen on esittänyt, että epäselvyydet kaavoituksessa ja maanomistusoloissa olisivat ”nollanneet Savolan arvon, mihin kaupunki on myötävaikuttanut tarkoitustahallisesti SKOY:tä vahingoittaakseen”. Euroopan ihmisoikeus-

tuomioistuimen antamaan ratkaisuun *Sporrong ja Lönnroth v. Ruotsi* (23.7.1982) vedoten Kaipainen on katsonut, että kaupungin menettely on loukannut hänelle kuuluvaa omaisuudensuojaa. Kaupunki katsoo – kuten Helsingin kärjäoikeuskin edellä yksilöidyssä tuomiossaan on tehnyt – Kaipaisen näkemyksen olevan virheellinen.

Voimassa olevan kaavatilanteen osalta

Voimassa oleva maakuntakaava, jossa Savolan alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi (A) ja keskustatoimintojen alueeksi (C), on vahvistettu 4.10.2010. Savolan alue on sinänsä ollut mukana kaupungin kaavoitusohjelmassa jo 1990-luvun alusta lähtien, mutta toisin kuin Kaipainen näyttää asiassa väittävän, ei tämä johda siihen, että alueen asemakaavoituksen voitaisiin katsoa olleen vireillä. Alkuvaiheessa asemakaavoitus on ensinnäkin odottanut ydinkeskustan yleiskaavan valmistumista. Ydinkeskustan osayleiskaava hyväksyttiin 27.1.1997 Savonlinnan kaupunginvaltuustossa ja Etelä-Savon ympäristökeskus vahvisti sen 9.12.1997. Kyseisessä kaavassa SKOY:n omistama tontti 740-2-1-4 on osittain liikerakennusten aluetta (KL), asuin-, liike- ja toimistorakennusten aluetta (AL), yleisten pysäköintilaitosten aluetta (LPY) sekä tori- ja katualuetta. SKOY:n omistamalla tontilla 740-2-1-4 on voimassa asemakaava (AK 162), joka on vahvistettu 30.6.1961 ja joka on tullut voimaan 14.11.1961.

Kuten Kaipainen on kirjelmässään tuonut esiin, on Savonlinnan kaupunginvaltuusto 3.3.2008 kokouksesta laaditun pöytäkirjan kohdassa § 29 päättänyt Savolan alueen, muun ohessa tontin 740-2-1-4 aluetta koskevan asemakaavan muuttamisesta. Samassa kokouksessa, pöytäkirjan kohdassa § 26 kaupunginvaltuusto on puolestaan päättänyt hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen siitä, että voimassa ollutta johtosääntöä muutetaan siten, että kaupunginhallitukselle annetaan ratkaisulta asemakaavoituksen käynnistämisestä päättämisestä. Kyseistä päätöstä edeltäneen teknisen lautakunnan kokouksen pöytäkirjassa on selostettu kaavoituksen vireille tulon muotoa. Tältä osin pöytäkirjassa on muun ohella selostettu Savonlinnassa muodostuneen käytännöksi, että päätös kaavojen laatimisesta syntyy hyväksymällä vuosittainen kaavoitusohjelma. Edelleen pöytäkirjan mukaan silloin, kun asemakaavoitetaan muiden kuin kaupungin omistuksessa olevia alueita, olisi tarkoituksenmukaista tehdä määrämötoinen päätös kaavoituksen käynnistämisestä.

Kaupunki toteaa, että vaikka asemakaavan muuttamista koskeva päätös on tehty kaupunginvaltuustossa 3.3.2008, ei kaupunginhallitus ole missään vaiheessa tehnyt päätöstä kaavoituksen muutostyön käynnistämisestä. Kaavoitus ei olekaan tosiasiallisesti edennyt maankäyttöön liittyvistä syistä – viivästynyt ohitustiehanke on viivästyttänyt alueen kaavoitusta sen oltua Savonlinnan keskustan kehittämisen kannalta olennainen, mistä syystä muut hankkeet olivat olleet pitkälti jäissä siihen saakka, kunnes ohitustie oli vuonna 2012 valmistunut. Savolan alue sijaitsee paikassa, jonka käyttötarkoituksen kannalta ohitustien eri linjausvaihtoehdoilla on ollut ratkaiseva vaikutus. Siten asemakaavan muuttamiselle ei vielä 1990-luvulla ole ollut perusteita, minkä johdosta on selvää, ettei asemakaavoitusprosessi ole voinut kestää Kaipaisen väittämällä tavalla 30 vuotta. Tämä on todettu myös Helsingin käräjäoikeuden antamassa tuomiossa.

Väitteet liittyen alueeseen kohdistuvaan rakennuskieltoon

Paikkaansa ei liioin pidä se Kaipaisen väittäminen seikka, että koska kaavaa ei ole vielä viety eteenpäin, olisi yksityistä nautintaa loukattu vähintään vuodesta 1997 lähtien. Keskeinen väite tältä osin näyttää olevan se, että Savolan kaavoitus olisi ollut vireillä 1990-luvulta lähtien, mistä on seurannut sittemmin kumotuksi tulleen rakennuslain (370/1958) mukaan rakennuskielto, jolla olisi vuosikymmenten ajan puututtu EIS:n ja perustuslain (731/1999, PL) suojaamaan yksityisen omaisuuden nautintaan. Kaipainen on esittänyt kyseessä olevan perusoikeusloukkaus, koska yksityisen omaisuuden nautintaa on loukattu tosiasiallisilla nautinnan rajoitteilla tilanteessa, jossa kaupungilla olisi ollut mahdollista käynnistää tehokas asemakaavoitusprosessi. Kaipainen on muun ohella vedonnut EIT:n linjauksen tarkoittavan hänen tilanteessaan sitä, että kaavoituksen pysähtyneisyyden aiheuttamalla vuosikymmeniä kestäneellä rakennuskiellolla ja lunastuslupaprosessilla on ollut vaikutusta SKOY:n omaisuuden arvoon ja yksityisen omaisuuden nautintaan. Tältä osin Kaipainen on myös väittänyt, että kaupungin johto on tiennyt tai sen olisi pitänyt tietää, että viivyttely kaavoituksessa on tahallista perusoikeuksien rikkomista ja siten tahallinen vahingoittamistarkoituksessa tehty virkavirhe.

Kaipaisen argumentaationsa tueksi viittaamaan *Sporrong ja Lönnroth* -tapauksen pääasiallinen oikeusohje kohdistuu pakkolunastuslupaan liittyneeseen rakennuskieltoon, joka oli kestänyt yli kahdeksan vuotta ilman, että maanomistajilla oli ollut mahdollisuutta saattaa pakkolunastuslupia ja niihin liittyviä rakennuskieltoja tuomioistuimen

käsiteltäväksi. Tämän kokonaisuuden oli EIT:n ratkaisussa katsottu muodostavan Euroopan ihmisoikeussopimuksen 1. lisäpöytäkirjan 1 artiklan mukaisen loukkauksen. Kaipainen on ratkaisuun viitaten katsonut, että rakennuslain (370/1958) perusteella Savolaan on kohdistunut rakennuskielto, joka on estänyt täysimääräisen vapaan omaisuudesta nauttimisen loukaten hänen perusoikeuksiaan.

Sinänsä paikkansa pitää se, että alkuperäisen rakennuslain (370/1958) 42 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan rakennuskielto oli voimassa alueella, jolle kaupunginvaltuusto oli päättänyt laadittavaksi asemakaavan tai jonka asemakaavaa tai tonttijakoa oli päätetty muuttaa. Oikeuskäytännössä katsottiin tuolloin, että valtuuston päätös, jolla alueen asemakaavaa oli päätetty muuttaa ja jonka johdosta alueella oli sanotun lainkohdan nojalla tullut voimaan rakennuskielto, ei ollut yksinomaan valmistelua. Kyseistä säännöstä muutettiin 1.9.1990 lukien lailla 696/1990 siten, että rakennuskielto oli voimassa alueella, jolla asemakaavan laatiminen taikka asemakaavan tai tonttijaon muuttaminen on vireillä ja jolle kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus, jos tehtävä on sille johtosäännössä määrätty, oli antanut rakennuskiellon. Tämän lainmuutoksen jälkeen päätös asemakaavan laatimisesta tai muuttamisesta ei itsessään johtanut siihen, että alueelle tuli voimaan rakennuskielto, vaan rakennuskiellon antamisesta oli päätettävä erikseen, ja tuo päätös oli ollut erikseen valituskelpoinen.

Rakennuslaki edellä referoituine muutoksineen on kuitenkin sittemmin kumottu tammikuun 1. päivänä 2000 voimaan tulleella maankäyttö- ja rakennuslailla (132/1999, MRL). MRL 208 §:n 2 momentissa säädetään yleisistä siirtymäsäännöksistä, joista ilmenevän pääsäännön mukaan hallintoviranomaisessa tai tuomioistuimessa MRL:n voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan ko. lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Oikeuskirjallisuudessa on katsottu, että kunnassa MRL:n voimaan tullessa valmisteltavana olleen kaavan, joka hyväksytään kunnassa vasta MRL:n voimaantulon jälkeen, ei kuitenkaan voida katsoa olleen em. säännöksessä tarkoitettulla tavalla vireillä hallintoviranomaisessa siten, että tällaiseen kaavaan tulisi soveltaa rakennuslain säännöksiä.¹

Edellä todettuun viitaten on pidettävä selvänä, että kun joka tapauksessa asemakaavan muutosta ei ole kunnallisella päätöksenteolla hyväksytty, ei Savolan kaavoitusta koskevaa asiaa ole ollut vireillä maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamalla tavalla ko. lain

---

¹ Hallberg, Pekka – Haapanala, Auvo – Koljonen, Ritva – Ranta, Hannu – Reinikainen, Jukka: Maankäyttö- ja rakennuslaki (2020), s. 1359.

voimaantulohetkellä 1.1.2000, on sovellettava laki MRL. Näin ollen alueelle ei ole tullut voimaan rakennuskieltoa asemakaavan muuttamista koskevasta päätöksestä lukien siten kuin rakennuslain (370/1958) 42 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan olisi tullut. Todettakoon, että myös korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytännössä on katsottu kaavan muuttamisesta tehty päätös kuntalain (410/2015) 91 §:ssä tarkoitetuksi vain valmistelua koskevaksi päätökseksi, joka ei ole valituskelpoinen, koska päätöksellä ei ole välittömiä oikeusvaikutuksia (KHO 2003:16 ja KHO 22.5.2003 T 1248). Tämäkin näkemys tukee kaupungin kantaa.

Mitä tulee Kaipaisen väitteeseen siitä, että kaupunki olisi keskeyttänyt viranomaispäätöksellä Savolan kaavoittamisen siihen saakka, että SKOY suostuu ”*perusteettomiin ja lainvastaisiin rajoittamisiin kaavoituksen jatkamisen ehtona*” viitaten mitä ilmeisimmin SKOY:lle 27.9.2013 toimitettuun Savolan kaavoittamisen yhteistyöhön tähtäävän runkosopimusluonnoksen toimittamiseen, on väite perusteeton. Sen lisäksi, ettei runkosopimusluonnoksessa ole esitetty ehtoja kaavoituksen aloittamiseksi, ei kaupunki ei ole missään vaiheessa tehnyt viranomaispäätöstä kaavoituksen keskeyttämisestä. Paikkaansa ei pidä liioin väite siitä, että yleiskaavaesitystä olisi muutettu marraskuussa 2019 painostustarkoituksessa SKOY:n oltua suostumatta ”esitettyihin ehtoihin”. Muilta osin edellä mainittuun runkosopimusluonnokseen liittyvien väitteiden käsitteilyyn palataan jäljempänä.

Rakennuskieltoväitteiden osalta todettakoon vielä, että Savonlinnan kaupungin hallintosäännön 6 §:n mukaan tekninen lautakunta on toimivaltainen päättämään maankäyttö- ja rakennuslain 60 §:n mukaisesta asemakaavan ajanmukaisuudesta, mutta päätöstä, jolla voimassa oleva asemakaava olisi todettu vanhentuneeksi, ei kuitenkaan ole asiassa tehty.² Näin ollen, toisin kuin Kaipainen on asiassa väittänyt, ei alue ole rakennuskiellossa myöskään MRL 60–61 §:n nojalla. Edelleen on syytä huomioida, että yksin kunnan harkinnassa on, onko kaava vanhentunut, mistä syystä ajanmukaisuuden arviointia koskevasta päätöksestä ei ole säädetty edes valitusoikeutta.³

² Kunnalla on vapaus päättää, mikä kunnan viranomaisen suorittaa arvioinnin. Rakennuslainsäädännön uudistamiseen tähdänneessä hallituksen esityksessä on kuitenkin korostettu asiassa tehtävää tosiasiallista päätöksentekoa erityisesti vanhentuneeksi toteamisen osalta, ks. HE 101/1998 vp, s. 82.

³ Hallberg, Pekka – Haapanala, Auvo – Koljonen, Ritva – Ranta, Hannu – Reinikainen, Jukka: Maankäyttö- ja rakennuslaki (2020), s. 455.

Edellä todetuin perustein – toisin kuin Kaipainen pyrkii asiassa väittämään hänen argumentaationsa keskittyessä suurelta osin juuri ko. seikkaan – ei alueeseen ole kohdistunut missään vaiheessa sen enempää hiljaista kuin tosiasiallistakaan rakennuskieltoa.

Kaavoitusmonopolista ja säädöshierarkiasta

Kaipainen on esittänyt kirjelmässään, ettei MRL:n mukainen kaavoitusmonopoli luo kunnalle negatiivista oikeutta päättää maankäytöstä alueellaan tarkoittaen, ettei kunnan kaavoitusmonopoli ole rajoittamaton. Tältä osin hän on katsonut, että kaupungilla on maankäyttö- ja rakennuslakia ylempien säädösten johdosta päätöspakko, mikä puolestaan Kaipaisen näkemyksen mukaan johtaa siihen, että kaupungin olisi tullut tehdä kohtuullisessa ajassa *jokin* päätös Savolassa: joko kaavaa olisi tullut vielä HL 23 §:n mukaisesti eteenpäin ripeästi tai vaihtoehtoisesti olisi tullut päättää, ettei Savolaa kaavoiteta ja se saa jäädä nykyiseen tilaansa.

Säädöshierarkian osalta on ensinnäkin viitattava Helsingin käräjäoikeuden antamaan tuomioon. Kuten tuomion perusteluissa on tuotu ilmi, on Kaipaisen käsitys säädösten hierarkkisesta järjestyksestä sinänsä oikea, mutta se ei kuitenkaan johda Kaipasen näkemykseen siitä, että jokaisessa yksittäistapauksessa tulisi ensisijaisesti soveltaa esimerkiksi Euroopan ihmisoikeussopimuksen tai perustuslain periaatteita. Mikäli hierarkiassa ylemmällä tasolla olevassa normissa on säädetty mahdolliseksi säätää alemman tasoilla normeilla poikkeuksista periaatteen absoluuttiseen soveltamiseen, tulee alemman tasoinen normi noudatettavaksi.

Tässä tapauksessa yksityisestä edusta (omaisuudensuojasta) on säädetty mahdollisuus poiketa. Ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen (SopS 18–19/1990, EIS, myös Euroopan ihmisoikeussopimus) lisäpöytäkirjan 1 artiklan mukaan jokaisella luonnollisella ja oikeushenkilöllä on oikeus nauttia rauhassa omaisuudestaan, eikä keneltäkään saa riistää hänen omaisuuttaan. Jo kyseisen artiklan 1 kohta sisältää kuitenkin mahdollisuuden pääsäännöstä poikkeamiseen: artiklan mukainen oikeus voi väistyä julkisen edun nimissä ja laissa määrättyjen ehtojen sekä kansainvälisen oikeuden yleisten periaatteiden mukaisesti. Artiklan 2 kohdassa vielä nimenomaisesti säädetään, että 1 kohdan määräykset eivät kuitenkaan saa millään tavoin heikentää valtioiden oikeutta saattaa voimaan lakeja, jotka ne katsovat välttämättömiksi omaisuuden käytön valvomiseksi yleisen edun nimissä tai taatakseen verojen tai muiden maksujen tai sakkojen maksamisen.

Edelleen niin ikään Suomen perustuslain (731/1999, PL) 15 §:n omaisuuden suojaa koskevan säännöksen 2 momentissa erikseen mainitaan, että omaisuuden pakkolunastuksesta yleiseen tarpeeseen täyttä korvausta vastaan säädetään lailla. Myös tämä viittaa mahdollisuuden poiketa ko. säännöksen 1 momentin mukaisesta pääsäännöstä, jonka mukaan jokaisen omaisuus on turvattu.

Edellä todettuun peilaten kaupunki toteaa, että Kaipaisen esittämä näkemys siitä, että Savolaan liittyvät kysymykset tulisi ratkaista ylimpien, perustuslakitason säädösten, kuten EIS:n, Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja kansallisen perustuslain, pohjalta, eikä esimerkiksi maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvalla kaavoituslainsäädännöllä olisi argumentaatioissa mainittavampaa relevanssia, on virheellinen. Asiassa ensisijaisesti sovellettava laki on nimenomaan MRL, jonka perustuslainmukaisuus on emeritusprofessori Majamaankin lausunnossaan toteamin tavoin arvioitu jo sitä koskevan lainvalmisteluprosessin yhteydessä.

Asiassa sovellettavaksi tuleva maankäyttö- ja rakennuslaki korostaa kunnan päätäntävaltaa ja vastuuta alueiden käytön suunnittelussa ja ohjauksessa. Perustuslain 121 §:ään pohjautuvan kunnallisen itsehallinnon kannalta kaavoitus on keskeinen kunnan strategisen johtamisen väline ja maankäyttötavasta päättäminen onkin merkittävä osa kunnallista itsehallintoa.⁴ Lain 51 §:n mukaan asemakaava on laadittava ja pidettävä ajan tasalla sitä mukaa kuin kunnan kehitys tai maankäytön ohjaustarve sitä edellyttää. Säännöksen tarkoittama laatimistarve on oikeusharkinnalla ratkaistava asia, joka arvioidaan yleisen edun lähtökohdista – kysymys on joustavasta oikeusnormista, joka pitkälti on ymmärrettävä siitä historiallisesta näkökulmasta katsottuna, että kaupungin rakentamisen järjestäminen rakennusjärjestyksellä tai asemakaavalla on vanhastaan ollut kaupungin itsehallintoon kuuluva asia.⁵ Edellä mainitun säännöksen esitöissä onkin nimenomaisesti ilmaistu, että kaavan laatimistarvetta koskeva säännös ei luo yksittäiselle maanomistajalle oikeutta asemakaavaan, vaan kaavoitusmonopoliin liittyvän kunnallisen päätäntävällän on tarkoitettu uudesta säännöksestä huolimatta säilyvän.⁶ Kyseinen periaate on todettu myös muun muassa korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa KHO 2011:11. Yleisen edun näkökulmasta säännös velvoittaa kunnan laa-

---

⁴ Jääskeläinen, Lauri – Wähä, Susanna: Maankäyttö- ja rakennuslaki tulkintoineen (Rakennustieto Oy, päivittyvä verkkoteos 2018–), alaluku 1 Kunnan suunnittelumonopoli.

⁵ Hallberg, Pekka – Haapanala, Auvo – Koljonen, Ritva – Ranta, Hannu – Reinikainen, Jukka: Maankäyttö- ja rakennuslaki (2020), s. 347.

⁶ HE 101/1998 vp, s. 78.

timaan asemakaavan, kun kehityskynnys ylittyy ja se velvoittaa kuntaa pitämään alueensa asemakaavat ajan tasalla. Sen sijaan yksittäisellä maanomistajalla ei ole valtaa päättää siitä, milloin asemakaava tulee laatia tai voimassa olevaa kaavaa muuttaa.

Edellä todetuin tavoin kunnalla on laaja harkintavalta sen suhteen, missä järjestyksessä ja laajuudessa se haluaa alueitaan kehitettävän, eikä tähän ole ulkopuolisen tahon juurikaan mahdollista puuttua. Yksittäisellä maanomistajalla tai toiminnanharjoittajalla ei näin ollen ole oikeutta asemakaavaan myöskään toimivan kilpailun edistämiseen liitetyillä perusteilla, vaan päätäntävalta asemakaavoitukseen ryhtymisestä säilyy tässäkin suhteessa kunnalla. Maankäytön ohjaustarpeen arvioiminen myös kilpailunäkökohdat huomioon ottaen velvoittaa toisaalta kunnan laatimaan asemakaavan, kun elinkeinoelämän terveen kilpailun edistäminen sitä edellyttää.⁷

Savonlinnan kaupungin vakiintuneena lähtökohtana on ollut ja on edelleen se, että yksityisten maita ei kaavoiteta ilman maanomistajan kanssa tehtävää maankäyttösopimukseen kuuluvaa kaavoitussopimusta. Kaavoitussopimusten käyttö on tavanomaista ja se perustuu voimassa olevan lainsäädännön mahdollistamiin keinoihin. Tähän liittyen maankäyttö- ja rakennuslain esitöissä on muun muassa todettu, että lähinnä kaupunkien täydennysrakentamisen ongelmiin liittyvistä syistä kunnat olivat jo ennen laissa säädettyä maankäyttösopimusmenettelyä alkaneet tehdä kaavoitukseen ja kaavojen toteuttamiseen liittyviä maankäyttösopimuksia, joissa oli sovittu muun ohella kaavoitukseen liittyvien arvojen ja toteutuskustannusten jakamisesta kunnan ja maanomistajien kesken, vaikka kuntien perinteinen maapolitiikan hoito olikin perustunut kunnalliseen maanhankintaan, näiden alueiden kaavoittamiseen ja kaavoissa rakentamiseen varattujen alueiden myymiseen taikka vuokraamiseen toteuttajille.⁸

Ennen MRL:ia voimassa ollut rakennuslaki ei tunnistanut edellä mainittua sopimusmenettelyä, vaan sopimusten käyttö oli muovautunut kuntien käytännöissä ja jäänyt siten kirjoitetun lainsäädännön ulkopuolelle. Lain esitöistä ilmenee, että menettely oli toisinaan asetettu oikeudellisesti kyseenalaiseksi. Maankäyttösopimuksille tunnistettiin kuitenkin tarve liittyen kaavoituksesta johtuvien kustannusten ja hyötyjen jakamiseen yksityisen maanomistajan ja kunnan välillä.⁹ Muun muassa näistä syistä MRL:iin päädyttiin sisällyttämään nimenomainen maankäyttösopimuksia koskeva säännös,

---

⁷ HE 334/2014 vp, s. 15 ja Hallberg, Pekka – Haapanala, Auvo – Koljonen, Ritva – Ranta, Hannu – Reinikainen, Jukka: Maankäyttö- ja rakennuslaki (2020), s. 347.

⁸ HE 101/1998 vp, s. 43.

⁹ HE 101/1998 vp, s. 43.

jonka tarkoituksena oli luoda kunnan yksityisoikeudelliseen sopimusvapauteen liittyvä perusta sopimusten käyttämiselle maapolitiikan hoidon apuvälineenä.¹⁰ Lain sittemmin kumotuksi tulleen 11 §:n perusteluissa on todettu, että maankäyttösopimus voi koskea muun muassa sopimuskumppanin osallistumista kunnan infrastruktuurin rahoittamiseen laajemmin kuin lain muut säännökset edellyttävät. Tällaisella luonteeltaan yksityisoikeudellisella sopimuksella ei kuitenkaan ole mahdollista poiketa lain tavoitteista tai kaavojen sisältövaatimuksista.¹¹

Maankäyttösopimusten tarkempi sääntely osoittautui edellä mainitun uudistuksen jälkeenkin edelleen tarpeelliseksi, koska sopimusten oikeudellisiin perusteisiin oli vielä MRL:n säätämisenkin jälkeen suhtauduttu oikeuskirjallisuudessa kriittisesti. Maankäyttö- ja rakennuslakiin lisättiin vuonna 2003 voimaan tullut 12 a luku (222/2003) kunnalle yhdyskuntarakentamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta. Muutos säädöstä koskevien esitöiden yleisperusteluissa on taustoitettu säätämisen tarvetta toteamalla, että mikäli kaavoitus kohdistuu yksityisen omistamaan maahan, katujen ja yleisten alueiden rakentaminen jää kunnan verovaroilla rahoitettavaksi maanomistajan saadessa kaavoituksen tuottaman hyödyn itselleen. Kaavoituksen tuottamat hyödyt ja kaavoituksen toteuttamisesta aiheutuvat välittömät ja välilliset kustannukset eivät tällaisessa tilanteessa kohtaa, ellei kunta pääse maanomistajan kanssa sopimukseen tämän osallistumista kustannuksiin. Tämän katsottiin vaarantavan myös maanomistajien tasapuolisen kohtelun, sillä maankäyttösopimuksesta kieltäytyneet ja siihen suostuneet maanomistajat joutuivat eri asemaan kustannusten osalta. Järjestelmää ei voitu pitää yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden näkökulmasta hyväksyttävänä. Lisäksi kyseen katsottiin olevan paitsi yhdyskuntarakentamiseen käytettävien voimavarojen kohdentumisesta, myös niiden riittävydestä.¹²

Nykyisen maankäyttösopimuksia koskevan MRL:n 91 b §:n perusteluissa on todettu, että ko. sopimukset ovat vakiintuneet vallitsevaksi käytännöksi erityisesti alueilla, joilla kaavoitettuihin kiinteistöihin kohdistuva kysyntä nostaa niiden arvoa ja mahdollistaa kaavojen toteuttamiskustannusten kattamisen ainakin osittain kiinteistöjen arvonnousulla. Menettelystä onkin lainvalmisteluaineiston mukaan muodostunut vaihtoehto perinteiselle maapolitiikalle, jossa kunta ostamalla tai lunastamalla hankkii omistukseensa maan ennen kaavoitusta ja sitten sen kaavoitettuna luovuttaessaan voi

---

¹⁰ HE 101/1998 vp, s. 32.

¹¹ HE 101/1998 vp, s. 64.

¹² HE 167/2002 vp, s. 13.

luovutushinnalla kattaa paitsi maan hankintakulut myös kaavan toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset. Sopimusmenettely on ollut edelleen tarkoitus tässäkin yhteydessä säilyttää ensisijaisena keinona kaavan toteuttamisen aiheuttamien kustannusten jakamiseksi kunnan ja maanomistajan kesken.¹³

Edellä mainitun MRL 91 b §:n säätämisen yhteydessä lakiin lisättiin myös muun ohessa maanomistajalta perittävää kehittämiskorvausta koskeva säännös 91 c § sen tilanteen varalta, ettei maanomistajan kanssa ole syntynyt sopimusta hänen osallistumisestaan yhdyskuntarakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Lain tarkoittamana kehityskorvauksena kunta voi periä maanomistajalta asemakaavan mukaiselle tontille asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden, rakennusoikeuden lisäyksen tai käyttömahdollisuuksien muutoksen aiheuttamaan tontin arvonnousuun suhteutetun osuuden kaava-alueen rakentamista palvelevan yhdyskuntarakentamisen arvioidusta kustannuksista.

Perustusvaliokunta on Kaipaisenkin lukuisia kertoja viittaamassa lausunnossaan todennut kaavoitusinstituution taustalla olevan sellaisia yhdyskuntasuunnitteluun ja myös tuolloin voimassa olleen hallitusmuodon (94/1919) 14 a §:ään liittyviä seikkoja, jotka ilmentävät perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävänä pidettäviä tärkeitä yhteiskunnallisia intressejä. Lisäksi kaavoihin ja rakennusjärjestyksiin sisältyvien määräysten on todettu olevan merkittäviltä osiltaan pikemminkin nykyaikaisessa yhteiskunnassa välttämätöntä omaisuuden käytön sääntelyä kuin sen varsinaista rajoittamista. Maankäyttö- ja rakennuslakiin ehdotettuja säännöksiä ei ole tältä osin pidetty ongelmallisina myöskään perusoikeusrajoitusten suhteellisuusvaatimusten kannalta.¹⁴ Perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaan kaavoitukseen liittyvät omaisuuden käyttöoikeuden rajoitukset eivät loukkaa omistajan oikeutta omaisuutensa normaaliin, kohtuulliseen ja järkevään käyttöön, vaan käytännössä mahdolliset vaarat omaisuudensuojan toteutumiselle voisivat valiokunnan näkemyksen mukaan aiheutua lähinnä kieltojen ja rajoitusten pitkästä kestästä.¹⁵

Edellä todetuista tavoin Savolan alueelle ei ole missään vaiheessa kohdistunut rakennuskieltoa, eikä kaupungin toimintaan ole sisältynyt mitään sellaista, mikä olisi voinut estää SKOY:ta nauttimaan omaisuudestaan ja esimerkiksi myymään tonttiaan. Edellä viitatuun sääntelyyn valossa voidaan todeta kaupungin pyrkineen kunnan käytössä olevin

---

¹³ HE 167/2002 vp, s. 21–22.

¹⁴ PeVL 38/1998 vp, s. 3–4.

¹⁵ PeVL 38/1998 vp, s. 6.

normaalein – ja MRL:ssa nimenomaisesti laillisiksi säädetyin – keinoin luomaan Savolan alueelle tilanteen, jossa alueen asemakaavoituksen muutoksen käynnistäminen olisi ollut mahdollista. Kaipaiselle/SKOY:lle on tarjottu niin maa-alueen ostamista, kaavoitus- ja maankäyttösopimusta sekä sitä, että yhtiön osake-enemmistö luovutettaisiin kokoneelle sijoittajalle. SKOY ei kuitenkaan ole suostunut mihinkään kaupungin ehdottamaan menettelyyn.

SKOY:n / Kaipaisen omista aloitteista

Kaipainen on esittänyt, että hän olisi itse vuosien ajan yrittänyt saada lukuisilla avauksillaan Savolan kaavoitushanketta liikkeelle, jotta ”*Savonlinna saataisiin käyntiin*”. Tältä osin kaupunki toteaa, että Kaipainen on kyllä ehdottanut useita kertoja omia mallejaan, mutta ne ovat olleet lainsäädännöllisistä syistä toteuttamiskelvottomia. SKOY on esittänyt kaupungille mallia, jossa Suur-Savon Osuuspankki ja kaupunki sitoutuisivat esisopimuksin luopumaan maa-alueistaan sille, minkä jälkeen tehtäisiin kaavoitussopimus, sitoutettaisiin loppukäyttäjät, hankittaisiin alueen lopullinen kehittäjä eli loppukäyttäjä, rakentaja tai sijoittaja, jolle SKOY luovuttaisi maa-alueensa osakekauppana, minkä jälkeen alue kaavoitettaisiin. Kuten Helsingin käräjäoikeuden ratkaisussa on todettu, SKOY/Kaipainen on siis käytännössä omissa esityksissään edellyttänyt, että muut Savolan alueen maanomistajat luopuisivat omistuksistaan SKOY:n hyväksi, ja SKOY alkaisi Kaipaisen vetovastuulla kehittää aluetta tavoitteenaan mahdollisimman suuri SKOY:lle koitava taloudellinen voitto.

On selvää, ettei kaupunki ole voinut luovuttaa sille julkisena toimijana, kaupungin maankäytöstä ja kaavoituksesta vastaavana tahona kuuluvia tehtäviä SKOY:lle ja sitä myötä tosiasiallisesti yksittäisen yksityishenkilön eli Kaipaisen hoidettavaksi. Kaavoitusjärjestelmää ei ole luotu toteuttamaan yksityisen maanomistajan voitontavoittelua eikä hänen subjektiivisia odotuksia tai vaatimuksia kiinteistön arvonnousun aikaansaamisesta.

Yhteenveto ensimmäisen kysymyksen osalta

Edellä esitetyin perustein kaupunki katsoo, ettei sillä ole eikä ole missään asian vaiheessa ollut syytä ryhtyä mihinkään toimenpiteisiin ”palauttaakseen” Kaipaiselle tai SKOY:lle kuuluvia oikeuksia, koska mitään Kaipaisen tai SKOY:n oikeuksia ei ole asiassa kaupungin toimesta loukattu. Kaupunki on päinvastoin pyrkinyt kaikin tavoin

tarjoamaan SKOY:lle/Kaipaiselle erilaisia sovinnollisia vaihtoehtoja, jotta Savolan alueen maankäytössä päästäisiin eteenpäin.

Toisen ja kolmannen kysymyksen osalta

Kuten edellä on todettu, kaupungilla on maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuva kaavoitusmonopoli ja sillä on lainsäädännön asettamissa rajoissa valta päättää, millä tavalla maankäyttöä kaupungin alueella toteutetaan. Kaupungin suunnitelmissa on osoittaa Savolan alue strategisessa yleiskaavassa vuoteen 2040 keskustoimijoille. Kaava- luonnos on ollut nähtävillä vuosien 2019–2020 taitteessa ja kaavaehdotus on tarkoitus asettaa nähtävillä vuonna 2022.

Mikäli Savolan alueelle on tulevaisuudessa hakeutumassa sellaisia toimijoita, joiden toiminta edellyttää erityisiä pysäköintijärjestelyjä, tällaiset tarpeet tullaan ottamaan huomioon aluetta kaavoitettaessa. Kaavoitusprosessin yhteydessä kaupunki tulee har- kitsemaan ja ratkaisemaan myös paikoitustilojen sijoittamisen tarkoituksenmukaiseksi arvioimallaan tavalla.

Muilta osin kaupunki ei tässä asiayhteydessä ota kantaa kysymyksiin liittyen keskus- tan elinvoimaan ja paikoitustilan riittävyteen.

Neljännän ja viidennen kysymyksen osalta

Savonlinnan kaupungin teknisen lautakunnan 16.6.2014 päätökseen § 201 viitaten Kaipainen on tiedustellut, miksi ja mihin päätöksessä hyväksytyyn kaavoitussopimuk- sen ja kaavoituskatsauksen mukainen Savolan pohjoisosaa koskeva asemakaava on ”kadonnut vähin äänin”. Edelleen samaan kaavoitussopimukseen liittyen Kaipainen on esittänyt kysymyksen, onko sillä ollut muuta tosiasiallista tarkoitusta kuin sopi- muksen käyttäminen vuosina 2015–2017 vireillä olleen lunastuslupahakemuksen pe- rusteena SKOY:ta vastaan.

Kaupunki toteaa, että se on mainittuina ajankohtina suunnitellut Savolan pohjoisosan kaavoittamista erillisenä kokonaisuutena. Vuoden 2015 kaavoituskatsauksessa on tältä osin todettu seuraavaa:

”116. Savolan pohjoisosa

Savolan pohjoisosassa on kaupungin omistama rinnakkaistien rakentamisen yhteydessä täytetty alue. Hevonpäänlahteen rajoittuu myös Suur-Savon Osuuspankin omistama maa-

alue. Savolan pohjoisosan kaavoittaminen mahdollistaa maankäytön kehittämisen aivan keskustan ytimessä kävelyetäisyyden päähän palveluista. Osuuspankin kanssa on laadittu kaavoitus sopimus alueen kaavoittamisesta. Suunnittelun lähtökohtana otetaan huomioon vuoden 2011 Savolan arkkitehtuurikilpailun voittajatyö.”

Kuten lainauksesta käy ilmi, pitää paikkansa myös se, että Suur-Savon Osuuspankki on allekirjoittanut Kaipaisen mainitseman kaavoitus sopimuksen Savolan pohjoisosasta vuonna 2014. Kyseisen alueen kaavoitusta on tuolloin valmisteltu asuinrakentamiseen tähtäävän, vuonna 2011 järjestetyn Savolan arkkitehtuurikilpailun voittajatyön pohjalta. Asiassa tehty meluselvitys kuitenkin oli osoittanut asumisen haastavaksi, sillä oli ilmennyt, että VT 14:sta ja läheisen junaradan vuoksi alueelle olisi vaadittu noin kuusi metriä korkeat meluseinät, jotta melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaiset sallitut melutasot olisi saavutettu.

Melutasosäätely olisi käytännössä edellyttänyt massiivisten kerrostalorakennusten rakentamista, eikä tällaisia rakennuksia ollut rakennettu Savonlinnan markkina-alueelle 1950- ja 1960-lukua lukuun ottamatta. Myös kysyntä oli heikentynyt, mistä syystä pelkkää Savolan pohjoisosaa koskenut kaavoitus hanke katsottiin epätarkoituksenmukaiseksi. Lisäksi kaupunki huomauttaa, että Kaipainen/SKOY itse on valittanut Savolan entisen saharakennuksen, josta pieni osuus sijoittuu SKOY:n tontin puolelle, purkuluvasta. Kyseinen lupa olisi ollut edellytys pohjoisosaan kulkevan katualueen toteuttamiseksi, eikä melutasojen edellyttämää kerrostalohanketta olisi mahdollista toteuttaa ilman toimivaa katuyhteyttä. Pohjoisosaa koskeva asemakaavatyö oli jätetty kesken, eikä se edennyt koskaan edes kaavaluonnosvaiheeseen.

Sopimuksen kyseenalaistetun käyttötarkoituksen osalta kaupunki toteaa, että kuten kyseisen kaavoitus sopimuksen kohdasta 2. ”*Sopimuksen tarkoitus*” ilmenee, on sen tarkoituksena ollut, että kaupunki ja Suur-Savon Osuuspankki kiinteistön omistajana sopivat sopimusalueen asemakaavamuutoksen laatimisen käynnistämisestä ja siihen liittyvistä ehdoista. Edelleen samassa sopimuskohdassa on todettu sopijapuolten olevan tietoisia siitä, että käynnistyvä asemakaavan valmistelu ei välttämättä tule johtamaan asemakaavan hyväksymiseen. Kaipaisen esittämä väite siitä, että kyseisen kaavoitus sopimuksen tekemisen tosiasiallinen tarkoitus olisi ollut hankaloittaa SKOY:n asemaa tulevassa lunastus lupaprosessissa, on perusteeton.

Kuudennen kysymyksen osalta

Kaipainen on asiassa esittänyt, että häneltä on vaadittu 27.9.2013 sopimusta, jonka mukaan SKOY:n olisi pitänyt suostua asemakaavoituksen ehtona lukuisiin perusoikeuksia loukkaaviin ehtoihin. Hänen mukaansa hänelle toimitetussa sopimusluonnoksessa on pyritty asettamaan lainvastaisia ehtoja asemakaavoituksen käynnistämisen eli virkatoimien ehdoiksi. Kaipainen on tältä osin väittänyt, että sopimuksen tarjoaminen on käytännössä tarkoittanut, että kaupunki on vaatinut tai ainakin yrittänyt vaatia yksityisen omaisuuden korvauksetonta konfiskaatiota kolmannen osapuolen, eli Suur-Savon Osuuspankin, hyväksi. Kaipainen on muun ohella väittänyt, että ehdot ovat suosineet Suur-Savon Osuuspankkia, minkä hän on tulkinnut tarkoittavan sitä, että Savonlinnan kaupungin viranhaltijat ovat toimineet ja heidän tarkoituksenaan on ollut toimia lahjan tai edun vuoksi palvelussuhteessaan velvollisuksiensa vastaisesti lahjanantajaa tai toista huomattavasti hyödyttären tai toiselle tuntuvaa vahinkoa tai haittaa aiheuttaen. Edelleen Kaipainen on esittänyt, että menettelyllä on pyritty mitätöimään omaisuuden suoja, minkä lisäksi SKOY:tä maanomistajana olisi kiristetty suostumaan sopimukseen pakkolunastuksella uhaten. Kaikki edellä mainitut väitteet ovat virheellisiä.

Kaipaisen tarkoittama 26.9.2013 päivätty sopimus on ollut *runkosopimusluonnos Savolan alueen kehittämisestä*. Kuten sopimusluonnoksesta ilmenee, on sen tarkoituksena ollut sopia sopimuksen osapuolten välillä Savolan alueen kehittämiseen liittyvästä yhteistyöstä. Sopimusluonnoksen kohtaan 3. *Sopimuksen tausta ja tarkoitus* on nimenomaisesti kirjattu osapuolten olevan yksimielisiä siitä, että ko. sopimuksella ei voida rajoittaa kaavoitukseen liittyvää vuorovaikutusta eikä sopia myöhemmin valmisteltavan kaavoituksen sisällöistä, vaan kaavoitus tullaan toteuttamaan kunnan toimivaltaan kuuluvien hallinnollisten menettelytapojen sekä maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiä noudattaen. Tämä johtuu siitä, ettei kaupunki voi sopia sitovasti siitä, kuinka se käyttää julkista valtaansa. Kuten maankäyttö- ja rakennuslain vuoden 2003 muutossäädöstä koskevassa hallituksen esityksessäkin on todettu, on kaavoituksessa aina kysymys maankäyttöön kohdistuvien intressien jakamisesta ja yhteensovittamisesta, eikä yksittäisiä kaavoja ylipäättään ole mahdollista laatia asettamatta kaavoitukselle alustavia tavoitteita.¹⁶

Edellä todetuista tavoin kaupunki on pyytänyt asiassa ympäristöoikeuden emeritusprofessori Vesa Majamaalta lausunnon. Majamaan käytössä on ollut edellä mainittu

---

¹⁶ HE 167/2002 vp, s. 15.

26.9.2013 päivätty luonnos runkosopimuksesta. Kuten Majamaa on asiantuntijalausunnossaan todennut, on kaupunki sopimuksia tehdessään yksityisoikeudellinen toimija, mutta kaavaa laatiessaan kaupunki käyttää sille kuuluvaa julkista valtaa. Näin ollen kaupungin Kaipaiselle esittämässä sopimusluonnoksessa olevat lukuisat varaukset, jotka koskevat suunnitellun asemakaavan sisältöä, johtuvat siitä, ettei kaupunki voi sopia siitä, miten se käyttää julkista valtaansa. Majamaa ei ole havainnut ehdoissa mitään arveluttavia seikkoja, vaan päinvastoin hän on lausunnossaan muun ohella todennut, että runkosopimusluonnokseen sisältyvissä ”– – *sopimuskohdissa, jotka koskevat maanomistajien yhteistyötä (kohta 6), maankäyttösopimuksia ja esisopimuksia (kohta 8) ja alueiden nykyarvoa, arvonnousua sekä myyntihintojen jakamista osapuolten kesken (kohta 9), on kysymys aivan samoista tavoitteista ja päämääristä, jotka on ilmaistu kiinteistönmuodostamislain 12 luvun rakennusmaan järjestelyä ja maankäyttö- ja rakennuslain 15 luvun kehittämisaluetta koskevissa säännöksissä – –*”.

Lisäksi Helsingin käräjäoikeuden antaman tuomion perusteluihin viitaten kaupunki toteaa, ettei runkosopimusluonnoksen esittäminen tai edes sopimuksen tekeminen luonnoksessa esitetyillä ehdoilla joka tapauksessa ole voinut loukata sopimusosapuolen perusoikeuksia, sillä niillä on ainoastaan pyritty varmistamaan sopimuksen toteutuminen ja se, että osapuolet ovat aidosti sitoutuneet sopimukseen. Todettakoon, että esimerkiksi sellaiset sopimusehdot, joissa edellytetään muiden sopimusosapuolten suostumusta, mikäli joku osapuolista haluaa luovuttaa sopimuksen piiriin kuuluvan kiinteistön ulkopuoliselle, ja sopimussakon maksamisesta sopimusrikkomustilanteessa, ovat varsin tavanomaisia sopimusehtoja. Sopimusehtojen lopullinen muoto olisi toisaalta ollut osin myös neuvottelukysymys, sikäli kuin SKOY olisi ollut halukas jatkaamaan neuvotteluja.

Edelleen on huomattava, että luonnos on toimitettu Kaipaiselle SKOY:n edustajana siten, että siellä on ollut täydennettäväksi jätetty kohta SKOY:n tavoitteiden kirjaamisesta varten. Toisin kuin Kaipainen on asiassa väittänyt, ei kaupunki edellä todetuin perustein ole esittänyt vaatimuksia kaavoituksen etenemisen edellytyksinä. Kyse on ollut SKOY:lle tarjotusta yhteistyösopimuksesta, jonka allekirjoittamista ei ole vaadittu, vaan siihen on nimenomaan tarjottu mahdollisuus maanomistajana.

Vielä siltä osin kuin Kaipainen on todennut, että mikäli yksikin 26.9.2013 päivättyyn sopimukseen sisältyvistä ehdoista on lakiin perustumaton, on asiassa syytä epäillä rikosta, kaupunki toteaa edellä esitettyihin perusteisiin viitaten, ettei runkosopimusluonnos ole sisältänyt lakiin perustumattomia ehtoja. Täten tarvetta ryhtyä selvittämään,

onko Kaipaisen väitteellä kaupunginhallituksen velvollisuudesta käynnistää rikosmenettely tältä osin ollut perää, ei ole asiassa ollut.

Seitsemannen kysymyksen osalta

Kaupungin viranhaltijoita koskevien rikosepäilyväitteiden käsittelyn osalta

Kaipainen on pyytänyt kaupunginhallitukselta selvitystä siitä, ”– – mihin 28.9.2021 kaupungille toimitettu oikaisuvaatimus koskien tekninen johtaja Tikkasen tunnustusta 30.8.2021 on kadonnut”.

Kaipaisen ”Tikkasen tunnustukseksi” nimeämä tapahtuma on ”*Tekninen johtaja Kari Tikkasen kaupunginhallituksen kokoukselle 30.8.2021 § 340 tunnustamat törkeät virkarikokset*”, millä hän tarkoittaa väitettään siitä, että Tikkanen olisi kertonut kaupunginhallitukselle oma-aloitteisesti olevansa erittäin hyvin tietoinen Savolan alueella sijainneiden kiinteistöjen myyjälle eli Kaipaisen veljelle Antti Kaipaiselle aiheutuneesta miljoonavahingosta tahallisella kaavoituksen viivyttelyllä. Väite on esitetty 3.9.2021 päivätyssä selvityspyynnössä, johon liittyen Savonlinnan kaupunginhallitus on 13.9.2021 tehnyt päätöksen § 366 olla ottamatta asiaa käsittelyyn. Kysymys tähän liittyen koskee Kaipaisen ko. päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen 28.9.2021 käsittelemistä.

Selvityspyynnössä esitetty väite perustuu Kaipaisen esittämään tapahtumainkulkuun, jonka mukaan Suur-Savon Osuuspankin ja Kaipaisen veljen, Antti Kaipaisen, välisen 1.11.2008 kiinteistönkaupan maksuehto on sidottu lainvoimaiseen asemakaavaan, jollaista ei vielä tänäkään päivänä ole, mikä on johtanut siihen, ettei rahoituslaitos ole edelleenkään velvollinen suorittamaan kauppahintaa. Näin väittäen Kaipainen on katsonut, että kaupunki on kaavoitusta tahallisesti seisottamalla Suur-Savon Osuuspankin hyväksi aiheuttanut perusteettoman miljoonaluokan edun myyjän kustannuksella. Tämä puolestaan tarkoittaa Kaipaisen näkemyksen mukaan sitä, että asiassa on syyllistytty törkeään virka-aseman väärinkäyttämiseen. Pääteoksi Kaipainen on nimennyt yrityksen aiheuttaa kaavoituksen viivyttelyllä SKOY:lle ja Kaipaiselle niin suuria tappioita, että ne ajautuisivat maksuvaikeuksiin ja joutuisivat pakkorealisoinnin eteen. Tämän osalta Kaipainen on arvioinut kyseen olevan ”– – käytännössä tarkoitustahallisuudesta pyrkimyksestä törkeän virkarikoksen tunnusmerkistön täyttävään lopputulokseen perusoikeuksia rikkomalla”.

Edellä mainitun Suur-Savon Osuuspankin ja Antti Kaipaisen välisen kiinteistönkaupan osalta on ensinnäkin todettava, että kaupunki ei ole eikä ole ollut kyseisessä oikeustoimessa osapuolena. Sillä ei tästä syystä ole ollut täsmällistä tietoa kauppakirjassa sovitusta, osapuolten välisistä ehdoista, eikä se liioin ole ollut vaikuttamassa ko. kaupan syntymiseen. Toiseksi kaupunki toiston uhallakin toteaa, että se ei ole seisottanut tai viivästyttänyt kaavoitusta. Kaipaisen esittämät väitteet ovat siten tältäkin osin perusteettomia, minkä lisäksi kaupunki katsoo, että myös Kaipaiselta puuttuu ko. kaupan osalta asialegitimaatio, sillä hänkään ei kaupungin käsityksen mukaan ole ko. kaupassa osapuolena.

Edellä todetuin tavoin kaupunginhallitus on 13.9.2021 päätöksellään § 366 päättänyt olla ottamatta 3.9.2021 päivättyä selvityspyyntöä käsittelyyn. Päätös on annettu Kaipaiselle tiedoksi samalla ilmoittaen, ettei tehty päätös ole valituskelpoinen. Kaipainen on kuitenkin oikaisuvaatimuksessaan ilmoittanut pitävänsä annettua oikaisuvaatimusohjetta selvästi virheellisenä ja harhaanjohtavana ja hakenut esitetystä kiellosta huolimatta asiaan oikaisua. Kaupunginhallitus on lopulta käsitellyt asian 13.12.2021 § 527, jolloin oikaisuvaatimus on päätetty jättää tutkimatta, koska muutoksenhaunalainen päätös on koskenut vain kaupunginhallituksen sisäistä asioiden käsittelyjärjestystä eikä se ole sisältänyt varsinaista asiaratkaisua. Kyseen on katsottu olleen asian valmistelua koskevasta päätöksestä, johon ei kuntalain 136 §:n perusteella saa hakea muutosta. Aiheeton ja vastoin muutoksenhakukieltoa laadittu oikaisuvaatimus ei siten ole Kaipaisen väittämällä tavalla ”kadonnut” mihinkään, eikä kyse ole liioin ollut menettelystä, jolla olisi pyritty estämään kaupungin johtaviin virkamiehiin kohdistuvien väärinkäytösepäilyjen tutkinta.

Edellä mainittu selvityspyyntö on sisältänyt käytännössä vaatimuksen ryhtyä rikosilmoituksen laadintaan. Tältä osin kaupunki toteaa edellä todetusta huolimatta selvydeksi seuraavaa. Sinänsä paikkansa pitää se Kaipaisen toteama seikka, että kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003, viranhaltijalaki) 47 §:n 1 momentin mukaan tilanteessa, jossa viranhaltijan voidaan todennäköisin perustein epäillä syyllistyneen virantoimituksessa virkarikokseen tai muuten menetelleen siinä velvolluuksiensa vastaisesti, ja kysymyksessä on *ilmeinen* virkarikos, on asiasta tehtävä viipymättä rikosilmoitus. Kaupunki toteaa, ettei Kaipainen ole esittänyt mitään sellaista näyttöä väitteidensä tueksi, että sille olisi syntynyt velvollisuus ryhtyä viranhaltijalain 47 §:n 1 momentin mukaisiin toimenpiteisiin.

Savonlinnan kaupunki on pyytänyt rikos- ja prosessioikeuden professori Matti Tolvasesta arvion siitä, kuinka kaupungin tulee suhtautua Kaipaisen selvityspyynnössään esittämiin rikosoikeudellisiin väitteisiin. Professori Tolvasen 23.2.2022 päivätty asiantuntijalausunto toimitetaan tämän vastineen liitteenä, ja kuten siinäkin on todettu, pelkkä väite rikoksen tapahtumisesta ei oikeuta edes aloittamaan esitutkintaa (AOA 604/1/99, 6.10.2004). Tolvanen on lausunnossaan todennut, ettei poliisi tulisi hänen näkemyksensä mukaan aloittamaan esitutkintaa sen selvityksen perusteella, johon Kaipainen on vaatimuksissaan kaupunginhallitukselle viitannut. Tämän lisäksi hän on korostanut, ettei virkamiestä myöskään saa asettaa aiheettomasti rikoksesta epäillyn asemaan. Viranhaltijalain 47 §:n 1 momentin ilmoitusvelvollisuuden osalta hän on todennut lain sanamuodon nostavan velvollisuuden rikosilmoituksen tekemiseen ”*sangen korkeaksi*”. Johtopäätöksensä Tolvanen on todennut, ettei kaupungilla näissä olosuhteissa ole ollut velvollisuutta rikosilmoituksen tekemiseen.

Viranhaltijalain 47 §:n 1 momentissa säädetyn toimintavelvollisuuden osalta kaupunki viittaa Tolvasen asiantuntijalausunnossa lausuttuun ja toteaa, ettei sille ole syntynyt ko. säännöksen mukaista velvollisuutta ryhtyä toimenpiteisiin. Kuka tahansa on siinänsä oikeutettu tekemään havaitsemansa epäkohdan johdosta rikosilmoituksen tai tutkintapyynnön, mikäli katsoo asiassa tarpeelliseksi. Poliisin on puolestaan esitutkintaviranomaisena arvioitava tällaisen ilmoituksen johdosta, onko asiassa syytä ryhtyä tutkinnallisiin toimenpiteisiin. Sen sijaan kaupunginhallituksella ei ole toimivaltaa rikosprosessin suhteen tilanteessa, jossa viranhaltijalain 47 §:n 1 momentti ei tule sovellettavaksi.

Kaupunginjohtajan väitetyn menettelyn osalta

Kaipainen on pyytänyt selvitystä niin ikään sen suhteen, onko asiassa menetelty asianmukaisesti, kun kaupunginjohtaja Laine on ”– ottanut tekninen johtaja Tikkasen toimia koskevan selvityksen kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginjohtajan varamiehenä toimivalta talousjohtaja Petriläiseltä huomioiden kaupunginjohtajan perustuslain 118 § mukainen esittelijänvastuun luoma asianosaisuus –”.

Vastaava kysymyksenasettelu on esitetty Kaipaisen 24.11.2021 Itä-Suomen aluehallintovirastolle toimittamassa kantelukirjelmässä. Kanteluun vastaamista valmisteltaessa kaupungin aiemmalta talousjohtaja Petriläiseltä on Kaipaisen väitteen johdosta tiedusteltu, onko hän ilmoittanut Kaipaiselle, että kaupunginjohtaja on ottanut häneltä oikaisupyynnön 28.9.2021 itselleen valmisteltavaksi. Petriläinen on ilmoittanut asiaa

tiedustelleelle helmikuussa 2022 virkasuhteessa aloittaneelle kaupunginlakimies Markus Hämäläiselle 11.3.2022 hänen ainoan ilmoituksensa Kaipaiselle olleen asiaan liittyen se, ettei hän ole asiassa esittelijänä. Kaipaisen väite ei siten pidä paikkaansa.

Edellä todettuun viitaten kaupunki edelleen toteaa, että myös Kaipaisen esittämä epäily siitä, että kaupunginjohtaja olisi saattanut käyttää väärin asemaansa käskyvallassaan ollutta talousjohtaja Petriläistä kohtaan ottaessaan asian käsittelyyn itselleen, on perätön. Kaupunginjohtaja on jäävänyt itsensä asian käsittelystä välittömästi havaittuaan mahdollisen esteellisyysperusteen käsillä olon.

Kaupunginlakimiehen virkavapaan suhteesta oikaisuvaatimuksen käsittelyyn

SKOY/Kaipainen on edelleen pyytänyt kaupunginhallitusta selvittämään, oikeuttaako kaupunginlakimiehen virkavapaa ” – – *kaupungin lykkäämään virkamiespäätöksellä hallintolain mukaan kiireelliseksi määrättyä asiaa määrittämättömään tulevaisuuteen* – –”.

Ensinnäkin kaupunki viittaa edellä toteamaansa siitä, että Kaipaisen tarkoittama oikaisuvaatimus on käsitelty 13.12.2021 § 527, jolloin kaupunki on päättänyt jättää oikaisuvaatimuksen tutkimatta. Lisäksi kaupunki toteaa, että Kaipaiselle on alun perin 10.9.2021 ilmoitettu selvityspyynnön käsittelyaika-arvioksi hallintojohtaja-kaupunginlakimies Aki Rasimuksen toimesta 31.10.2021 (lokakuun loppu). Tämän jälkeen Kaipainen on toimittanut muun muassa kaupungin kirjaamon sähköpostiosoitteeseen 21.10.2021 viestin, jossa hän on muun ohella pyytänyt hallintolain (434/2003, HL) 23.2 §:n mukaista selvitystä asian etenemisestä ja 28.9.2021 päivätyn oikaisuvaatimuksen käsittelyaikataulusta. Savonlinnan hallintopäällikkö Seija Hytönen on vastannut kyseiseen viestiin 27.10.2021 ilmoittaen kaupunginhallituksen myöntäneen hallintojohtaja-kaupunginlakimiehelle virkavapaan 1.10.2021–31.1.2023 väliselle ajalle, ja ettei virkavapaan sijaisuutta ollut vielä tuolloin kyetty täyttämään. Tästä syystä Hytönen on ilmoittanut asioiden valmisteluun ja käsittelyaikatauluun tulevan viivettä asioiden valmisteluun liittyvien henkilöresurssien ollessa oleellisesti normaalitilannetta vähäisempiä. Tässä yhteydessä Kaipaiselle on niin ikään nimenomaisesti ilmoitettu, ettei aiemmin annettu alkuperäinen aikatauluarvio lokakuun loppuun mennessä ole enää muuttuneissa olosuhteissa mahdollinen.

Kaupungin vakiintuneen toimintatavan mukaan juridisissa asioissa konsultoidaan lakimiestä, jollaista ei kaupunginlakimiehen virkavapaan johdosta väliaikaisesti ole ollut kaupungilla käytettävissään. Ottaen huomioon asian tausta, erityisesti Kaipaisen toiminta kaupunkia kohtaan yli 10 vuoden ajalta, on kaupunki nähnyt tarpeelliseksi selvittää huolellisesti, kuinka sen tulee oikaisupyynnön johdosta asiassa toimia. Tästä syystä asiaa ei ole pystytty ratkaisemaan niin nopeasti kuin Kaipainen olisi edellyttänyt.

Toisaalta asiaan on vaikuttanut myös se, että kaupunginjohtaja on Kaipaisen esittämien väitteiden johdosta päätenyt varovaisuusperiaatetta noudattaen jääväämään itsensä asian käsittelystä. Kuten Kaipainen on tuonut esiin, olisi Savonlinnan kaupungin hallintosäännön mukaan talousjohtaja tullut sijaiseksi kaupunginjohtajan ollessa esteellinen. Talousjohtaja Petriläinen olisikin toiminut kaupunginjohtajan sijaisena myös Kaipaisen oikaisuvaatimusasian käsittelyssä, mutta budjetin valmistelun kriittisestä vaiheesta, hänen työtehtäviensä suuresta määrästä ja samanaikaisesta uuden talouspäällikön perehdyttämisestä johtuen hänellä ei ollut resursseja ottaa kaupunginjohtajan sijaisuutta hoidettavakseen. Tästä syystä kaupunki joutui käynnistämään uudelleen kaupunginjohtajan sijaisuuspäätöksenteon, joka jouduttiin viemään valtuustoon saakka. Vasta tämän jälkeen oli mahdollista siirtyä eteenpäin niiden asioiden valmistelussa ja käsittelyssä, joissa kaupunginjohtaja oli katsottava esteelliseksi.

Loppuyhteenveto

Yhteenvedonaan Savonlinnan kaupunki toteaa, etteivät Kaipaisen toimittamat selvityspyynnöt tai muut kirjelmät taikka vaatimukset anna aihetta ryhtyä toimenpiteisiin. Asiassa ei saadun selvityksen perusteella ole tehty havaintoja, joista olisi pääteltävissä tai edes epäiltävissä kaupungin toimineen vastoin sille julkisoikeudellisena toimijana asetettuja velvollisuuksia esimerkiksi kaavoitusta seisottamalla, saati sille, että SKOY:lle ja/tai Kaipaiselle itselleen olisi aiheutunut asiassa kaupungin toiminnan tai toimimattomuuden seurauksena vahinkoa. Kuten edellä on tuotu ilmi, myös Helsingin käräjäoikeus on riippumattomana tuomioistuimena arvioinut, ettei kaupungin toiminnassa ole ollut osoitettavissa mitään, mikä viittaisi lainvastaiseen toimintaan.

Kuten asiassa on jo sen käsittelyn aikaisemmissakin vaiheissa todettu, on kunnanhallituksella ollut velvollisuus vastata sille osoitettuihin selvityspyyntöihin. Kaupunki katsoo täyttäneensä hallintolaisilla sille asetetut vaatimukset selvityspyynnön käsittelystä ja siihen vastaamisesta.

Paikka ja aika

Joensuussa, 17. päivänä toukokuuta 2022

Savonlinnan kaupunki / kaupunginhallitus

Laati

Jyrki Piiparinen

asianajaja, Joensuu

Liitteet

- Helsingin käräjäoikeuden 4.2.2022 antama tuomio nro 22/5304 asiassa L 17/43980
- Professori Matti Tolvasen lausunto 23.2.2022
- Emeritusprofessori Vesa Majamaan lausunto 24.2.2022
- Professori Tolvaselle ja Majamaalle toimitetut koonnit Kaipaisen selvityspyynnöissä esitetyistä väitteistä